

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L O J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— márc. 13.

(Választások.) Lesznek-e s ha igen, mikor lesznek vajjon a képviselőválasztások? Ez a kérdés foglalkoztat most Magyarországon minden embert. — Nagyot, kicsit, hozzá értőt és laikust egyaránt. Mert ez a kérdés az ugynevezett nagy kérdések közé tartozik, amelyeknek kedvező vagy kedvezőtlen eldőlése fogja megmutatni, hogy a hatalom meddig óhajt elmenni az erőszak, az abszolútizmus útján. Hajlandó-e legalább egy-két szentesített törvénynek megtartására, avagy pedig már igazán csak sajtukarónak tekinti a Corpus juris lapjait. Kárörvendő ellenségeink, az osztrákok sbban a hitben élnek, hogy a három hónapos határidő figyelembe sem fog jönni, míg irányadó politikussaink között nem egy nyilatkozott olyképp a közelmúlt napokban, hogy a választásoknak a törvényes időn belül való kijárásiában bizva-bizik. Meglássuk, kinek lesz igaza. A magyar törvényekkel nem törődő s a gyakorlati politika elveit valló osztrák ellenségeink-e, avagy pedig azoknak a magyar államférfiaknak, a kik nem gondolják, hogy a hatalom ennyire elmenjen. Mert hisz ha a logikára támaszkodva vesszük a dolgot, lehetetlen be nem látnunk, hogy minden törvénysértéssel egygyel több fegyvert adnak a mi kezükbe s hogy mennél jobban akarják berántani a magyart az ingoványba, annál mélyebbre süpped az ő testük is.

(Magyar szín, magyar szív.) Fegyvercsörög szanaszét egész Magyarországon most, hogy közeledik március tizennegyediké. — Nemcsak a nagyok gyűlését, hanem a kicsinyek ünnepét is vaskarral akarja megakadályozni a hatalom, amely elfeledkezik éppen arról, hogy a vashól való kar — béna. A gyermekek ünneplése is veszedelmes kísérletnek látszik a maobethi lelkiismeretű kormány előtt s március tizenötödikének iskolai megünneplését is meg akarja tiltani. — A fiukra, leányokra hatott is a preszsió, melyet nemcsak az utcán, rendőri és katonai kardcsörtetésben éreztek, hanem belsőbb, titkosabb befolyásban is. De mi volt a preszió hatása? Azokat a kokárdákat, amelyek néhol nemzetiszínű szalag keretében Kossuth Lajos arcképét ábrázolják s a melyek — hála Fejérváryéknak — ma már százezer számra vannak elterjedve az országban: többé nem a kabátjuk külsején viselik, hanem a mellényükre tűzve, baloldalról. Ott közelebb van a szívükhöz. És elévülhetetlen érdeme ennek a kormánynak, hogy a magyar színt közelebb vitte intézkedéseivel a jövő nemzedéknek a szívéhez.

Magyar kereskedelem.

— márc. 13.

(L. J.) Kereskedőink nagyrésze még mindig a külföldön teszi bevásárlásait, gondolva, hogy ott olcsóbban szerezhet be mindent, mint a honi gyárosoktól.

E terves, ferde felfogás úgy elharapódzott s annyira befészkelte magát kereskedőink körében, hogy ennek megváltoztatása még jó sok időbe fog kerülni.

Egy debreceni kereskedő cikkeinek bevásárlása végett képes Berlinbe, Nürnbergbe, Hamburgba utazni, ugyanis szentül megvan arról győződve, hogy ott jobb és olcsóbb portékához juthat.

Igy aztán itthon üzleti könyveiket is németül vezetik, a mi magyarosodási szempontból valósággal bűnös cselekmény.

A budapesti kereskedőknek legalább 50 százaléka még mindig németül vezeti könyveit.

Mennyi német kereskedelmi utazó kóborog országunkban, millió német árjegyzék száll ide-oda s a magyar ember lépre megy, észre sem veszi, hogy a magyar pénz lassan, de biztosan mind külföldre vándorol.

Egy helyi cég nemrég egy idegen utazót boltjából kiutasított, mondván, hogy csak magyar cikkeket vásárlunk.

Nem követendő példa volna-e ez?

A vevők meg csak magyar cikket vásárolnának s megvetnék a sok, selejtes külföldi cikket.

Küzdünk az étellel, küzdjünk tehát hazánkért, magyarságunkért is.

A márciusi ifjuság.

(Jókai Mórnak egy kiadatlan beszéde, amelyet évekkel ezelőtt intézett március 15-én az egyetemi ifjusághoz egy ünnepélyes diszülés alkalmával; a lelkes ifjuság mindenáron hallani kívánta az immár porrá lett nagy költőt, aki végre is engedett az óhajának s elmondta az alábbi beszédet, amelyet az ülés után írásba foglalt s a lap szerkesztőjének adott át emlékül. A beszéd ez ideig nem látott napvilágot. Azóta nagyot fordult a világ kereke, nagyot változtak a viszonyok, de az aranyigazságok, amelyek e beszédben foglaltatnak, minden időben megállanak, örökké valók, a mint örökké való az emléke annak, a ki elmondta. A beszéd így hangzik:)

Lelkem fiai!

Sokáig válogattam benne, minő megszólítással kezdjem a Hozzátok intézett üdvözlő szót.

Előttém volt a nagy angol tudós schémája, ki mint az Oxfordi egyetem rektora az egybegyűlt diáksereget a veni sancte után ezzel a megszólítással címezte: „uraim, mylordok, érsekek, püspökök, lekipásztorok, lord mayorok, aldermanok, mérnökök, tábornokok, doctorok, Bashrend térdszalagrend lovagjai, hajós kapitányok, admirálok, világcsalók, naplopók, utoralók! — Igen is: mind ezek válhatnak belőletek, a szerint, a mint magatokat viselni fogjátok.” Azonban én utánozni még a nagy embereket sem szeretem.

Van egy rátok alkalmazott régi kifejezésem, a melyben a magyar fiatalságot elneveztem „acélfiatalságnak.” Más nemzetnek van „arany fiatalságuk” (jeunesse d'orée) kik arra büszkéek, mi magyarok büszkébbek vagyunk az „acél fiatalságunkra.” Azonban én ismételnem saját magamat sem szeretem.

Nekem jogom van Titeket „lelkem fiainak” szólítani mert a saját lelkemet látom bennetek ezerszeresen sokszorozódni.

Ugyanazt a dicső fiatalságot látom magam előtt most, a ki ötven év előtt engem és kortársaimat, az akkori írókat, körülvelt; csak a számotok szaporodott meg, a hány százan voltak akkor, annyi ezren vagytok most.

S ugyanezt a szent szótát hallom ezerszeresen viszhangzani ajkaitokról most, a mit elődeitektől hallottam égnék és földnek hirdettetni: „szabadság, egyenlőség, testvériség.”

Ez a hármas jelszó volt az a bibliai mustármag, melyből Magyarország cédrusfája felnőtt és még egyre növekedik.

E hármas jelszóban van Magyarország lételének alapja a magyar nemzet hatalmának joga kifejezve. Ezek a vezéreszmék tesznek egy nemzetet hadban erőssé, békében boldoggá. S a ki e három eszme közül egyet eldob magától, a másik kettőt is elveszti. Ezt a hármas varázsigt őrizi a mi alkotmányunk frigyládája.

A magyar tanuló fiatalság, nemzeti mű-

veltségünk élő kifejezése, ivadékról ivadékra hiven megőrizte elődeinek ezt a frigyládáját. Soha, semmi szenvedély, semmi kényszer, semmi érdek nem birta a magyar tanuló fiatalságot eltántorítani. A frigyládát elvehették tőlünk, de a benne elzárt kincseket nem kobozhatták el.

Pedig sok megpróbáltatást kellett fiatalságunknak kiállania.

Öt évtizeden át figyeltem aggodalommal, láttam örömmel, mint váltja fel egyik ifju nemzedék a másikat. Mindig ugyanaz a szellem maradt meg: egyik ivadék a másiknak adta át örökségül. És most az ötödik évtizedben ugyanezen oltár előtt látom áldozni hazám tanuló fiatalságát, ugyanazon jelszavas zászlókat lobogtatni kezében.

Szorongó szívvel szemléljük, közelben és távolban, hogy foszlanak le másutt rongyokban a dicsőséges zászlók! Hogy áldozák fel a szabadságot a bosszúért, az egyenlőséget a kiváltságért, a testvériséget a gyűlöletért, más nagy nemzetek fiai. S a legjobb fiai: a muzsák tábora. Hogy készülnek testvérgyilkos harcra, mely saját hazájukat megbénítja, alkotmányukat megrendíti, hogy vezetnek népfajt, felekezetet, politikai pártokat irtó küzdelemre éppen azok, kiknek azért van adva a kezükbe a fáklya, a tudás faklyája, hogy nemzetük előtt a hazaszeretet, a békeszeretet helyes útját megvilágítsák: de nem hogy gyujtogaessanak vele!

Hála a magyarok Istenének, hogy ez a

Első helyen pedig legyenek kereskedőink azon, hogy jó példával járjanak elől s szorítsák ki piacunkról az idegen cikkeket.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 13.

A hivatalos lap mai száma közli azt a miniszterelnöki rendeletet, melylyel a Szajcál kötött kereskedelmi szerződést a törvényhozás utólagos jóváhagyása reményében életbe lépteti. Egy másik érdekes rendelet is megjelent a mai hivatalos lapban. Ez arról szól, hogy „tekintettel a bolgár fejedelmi kormány részéről tett intézkedésekre a m. kir. miniszterium az utólagos törvényhozási felmentés reményében további intézkedésig elrendeli, hogy a bolgár származású áruk a behozatalnál, mint a legnagyobb kedvezményben részesülő áruk kezelendők.” Most ezzel a két szerződéssel be van fejezve a külkereskedelmi szerződések sorozata.

(A békehirek demantije.)

Batthányi Tivadar gróf ma is kijelentette, hogy ő neki béketerve nincsen. Mindazáltal a néppártion azt meséli, hogy Batthányi Tivadar gróf szerdán Bécsben nemcsak az osztrák politikusokkal beszélgetett, hanem egy közös miniszterrel is tárgyalt. Batthányi ezt is *megcáfolta*.

(Kossuth beszámolója.)

Kossuth Ferenc a jövő héten a ceglédiek deputációját fogadja és ezek előtt számol majd be parlamenti működéséről és nyilatkozik a helyzetről. Kossuth Ferenc ezáltal rendkívül nyomatékosan fogja hangsúlyozni a választói jognak általánosítását.

(Betiltott ünnepségek.)

Békésgyuláról táviratozzák, hogy a megyefőnök az egész vármegyében betiltotta a március 15-ikére nyilvános helyen tervezett ünnepségeket.

ragály nem fertőztette meg a magyar ifjak lelkét.

Ti megmaradtatok a szabadság, egyenlőség, testvériség híveinek s a magyar tudományos egyetem fiatalsága adott magasztos példát a saját lelkében létrehozott békeszövetséggel az egész mivel világot fiatalságának, példát arra, hogyan lehet bölcs mérséklettel, testvéri indulattal a közös haza és közös szabadság szeretetével, egymással ellenkező felfogásokat kibékíteni.

Ez az 1848 március 15-ikének a szelése. Így teltek a ti elődeitek, az én kortársaim: egyenlővé tették az embert, magukhoz ölelték a testvért s midőn a szabadságért kellett küzdeni, az egyenlővé tett honfi, a felkarolt testvér együtt harcolt velünk a szabadság ellenségei ellen.

Es még ma is „in hoc signo vinces!” Ezt az ötven év előtt a ti elődeiteknek átadott lelkemet látom én Ti Bennetek fölédve s mind azoknak a lelkét, a kik akkor velem együtt voltak: Petőfiét s az ő tizeit.

Azok már megtértek Istenhez, ki nekem engedve, a legutolsónak, hogy az ő nevükben is üdvözöljelek Titeket, lelkemnek fiait!

„Legyetek boldogok a boldog hazában!”

„Szabadok a szabad hazában!”

„Erősek és becsületesek az erős és becsületes magyar nemzetben!”

(A haladó-párt szervezkedése.)

A haladó pártkör e hónap 15-én elköltözik a Hungária szállóból a Gizella térre, a hol sokkal tágasabbak lesznek a helyiségek. Mire jó ez? Hisz tagjai — nem szaporodnak?

(Vezérlő-bizottság óvatossága.)

A szövöttek ellenzék vezérlő-bizottsága egyelőre nem tart ülést. Így akarják elkerülni azt, hogy feloszlassák. Külömben is a vezérlés most a pártvezérek kezében van.

(Főispánjárás Budapesten)

Főispánjárás van Budapesten. Kristóffy móg Abbáziából intézkedett, hogy hazatértek az összes királyi és kormánybiztosok és a főispánok jelentkezzenek nála. A megyefőnökök meghallgatására és kitanítására a miniszter három napot szánt. Tegnap volt az első nap és az első főispán, akit Kristóffy fogadott, Nagy Mihály szegedi főispán volt. A főispánjárás összefügg a választások kérdésével. Ha a főispánok és megyefőnökök képesek hamarosan kereszülvinni mindazt, amire most kioktatják őket, akkor áprilisban kiírják választásokat; ha nem, nem; mert mindaddig nem fogják a választásokat kiírni, míg az összes törvényhatóságok meg nem hunyázkodnak.

(Megsemmisített közgyűlési határozat.)

Kecskemétről jelentik: Kecskemét város törvényhatósági közgyűlésének február hóban hozott azon határozatát, hogy Kozlovsváry Gyula kormánybiztossá történt kinevezését törvénytelennek és alkotmányellenesnek kimondta, a belügyminiszter megsemmisítette.

(A választások kiírása.)

A „Magyar Hírlap” biztos forrásból eredő értesülése szerint a király még márciusban kiírja a választásokat és az országgyűlést május 27-ére összehívja.

(Hock János és a vezérbizottság.)

Hock János ma levelet intézett Kossuthhoz, melyben kéri a vezérlőbizottság határozatát arra nézve, hogy a vezérlőbizottságnak tagja maradjon továbbra is.

Tisztviselők a közgyűlésen.

Ravasz meghívók.

Folytatódnak a purparlék.

Az alkotmányvédők ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 13.

A március 15-iki ünnepségeket áthidalva rohamosan közeledünk a szombati közgyűléshez.

Az előjelekből ítélve ez a közgyűlés nem lesz zajos lefolyású. A királyi biztos teljhatalma sötét árnyékot fog vetni a közgyűlésen megjelenő bizottsági tagok lobbanékony hazafiasságára, s hamu alatt marad az a szikra-mennyiség, amelynek fellobbanásában a múlt közgyűléseken annyit gyönyörködtünk.

Ma vagy holnap végleg eldől az a nagy fontosságú kérdés is, hogy a városi tisztviselők megjelennek-e a szombati közgyűlésen?

Ha tippelésről lehetne szó, — *tiszteres pönt* mernénk tenni egy ellen, hogy a tisztviselők megjelenése a leszerelési paktum egyik sarkalatos pontja volt.

Egyébként az alkotmányvédők ma megint tanácskoztak, de a határozatot titokban tartják.

Mai hireink itt következnek:

A ravasz passzus.

Azon a meghívón, amelyet a királyi biztos a szombati rendkívüli közgyűlésre kibocsátott, — sajátságosan észlelhető, hogy előre készült az államnyomdában s csak a kritikus dátum helyét hagyták üresen. Tehát nyilvánvaló, hogy N. szády Iván királyi biztos a bizonyossággal jött le Debrecenbe, hogy a leszerelés megtörténik, ha a rendkívüli közgyűlést ő hívja össze és ezzel az uralmon lévő párt hatalmát érintetlenül hagyja.

A közgyűlési meghívónak egyébként van egy ravasz passzusa is, szól pedig azonképen, hogy „a közgyűlési terembe csak ezen meghívó felmutatása mellett lehet bemenni.” Vagyis az a bizottsági tag, vagy tisztviselő, aki elveszti meghívóját, — nem jelenhet meg a teremben.

Vajjon az ellenállás látszatának megőrzésére nem az volna a legegyszerűbb mód, ha minden tisztviselőnek elkallódna — a meghívója?

A tisztviselők szerepe.

A városi tisztikar azon tagjai, akik eddig a legintranzigensebb álláspontot foglalták el, — az alkotmányvédők leszerelése óta borus homlokkal járnak kelnek a városházán és nyíltan hirdetik, hogy ilyen szégyenletes leszerelés után a nemzeti politika megtagadása nélkül megjelenhet mindenik tisztviselő a szombati közgyűlésen.

— Elvégre most már mindegy, — jelentette ki tudósítónknak egyik fő-tisztviselő. — A leszerelés megtörtént, mert az alkotmányvédő bizottság sem a tisztviselők kártalanításának, sem a nemzeti ellenállás szervezésének nem tudott továbbra megfelelni. — Ilyen körülmények között legokosabb, amit a tisztviselők tehetnek, hogy esküjükhöz hiven minden erővel a városi ügyek lebonyolításán fáradozzanak. — Hisz ugyanis az a néhány hónap, amióta az alkotmányvédő bizottság ingerenciája tart, — *megbénította egészen* a közigazgatás menetét s a legfontosabb ügyek elintézetlenül hevernek. Ha a nemzeti ellenállásban való részvételünk *ki van zárva*, — helyt kell állnunk azon köteleességeknek, amelyek Debrecen fejlesztése körül rónak reánk szakadatlan munkát. — Közvetett uton képesek lehetünk mi ezzel a helyiérdektől tevékenységgel az erőgyűjtés okos, rendszeres politikáját érvényesíteni és az anyagi jólét megteremtésével a nemzeti önérzetet és ellenállási erőt fokozni. — Most már a nagyképüsködés hiába való volna, többet ér az az őszinteség, amely a köteles munka teljesítésében keresi és találja meg speciálisan a debreceni tisztviselők helyzetének kulcsát.

A királyi biztos küldöttei a városházán.

A purparlék folytatódnak...

Ma délután Zeleni Lajos min. oszt. tanácsos, a királyi biztos hivatalának vezetője Rásó István fogalmazó kíséretében felkereste Kovács József polgármestert és hosszasan tanácskozott vele. A tanácskozás tárgyát ed-

dig sűrű homály fedi, ámbátor kétségtelenül lehetne rá tippelni, hogy a szombati közgyűlésről volt szó.

A királyi biztos küldötte bizonyára melegen érdeklődött az iránt, hogy a királyi kézirat kihirdetésekor jelen lesznek-e a tisztviselők?

Kovács József polgármester határozott választ nem adhatott, miután ebben a kérdésben az alkotmányvédő bizottság még nem döntött.

Tisztviselők a közgyűlésen.

A városházán a megbeszélés tárgyát most az képezi, hogy a tisztikar résztvegyen-e a szombati közgyűlésen.

A tisztviselők többsége azon a nézeten van, hogy a leszerelés után sokkal okosabb beadni egészen a derekukat, mint a közgyűlésről való távolmaradással port hinteni a közvélemény szemébe.

Ezzel szemben a kisebbség azzal érvel, hogy a kulcsok átadása lehetővé teszi az észszerű meghajlás az erőszak előtt, de semmiesetre sem vonhatja maga után, hogy a tisztviselők résztvegyenek olyan közgyűlésen, amely nem törvényesen lett összehívva.

A tisztikar határozatát egyelőre elhalasztotta addig, a míg az alkotmányvédő bizottságtól direktívákat kapnak.

Nekünk erre nézve az a megbízható értesülésünk, hogy a leszerelési paktumnak a tisztviselőknek a közgyűlésen való megjelenése egyik sarkalatos pontját képezte, viszontszolgálat fejében annak, hogy a királyi biztos erőszakos intézkedéseket nem alkalmaz s a polgármestert, akinek állásban maradásához van kötve az uralmon lévő párt hatalma is, — nem fűggeszti fel.

Az alkotmányvédő bizottság ilyen értelemben fog határozni.

A megye csendes.

A megyénél semmiféle érdeklődés jelei nem észlelhetők. A tisztviselők a nyílt leszerelés óta nyugodtan és zavartalanul teljesítik hivatali kötelességeiket. A szombati közgyűlésen kivétel nélkül jelen lesznek, de semmiféle tekintetben nem segítkeznek a királyi biztosnak.

Diszszázad kíséretében.

Annak a parádénak, amely a királyi biztos bevonulásakor és azután is egy-két napig ostromállapotúvá varázsolta az utcát, szombaton, a megyei és városi közgyűlés napján tanuja lesz ismét Debrecen.

Naszády Iván királyi biztos egy század huszárság, csendőrök és gyalogos katonák kíséretében megy a megyeházára és a városházára. Mindez azért fog így történni, hogy a tisztség királytól származó jellege szembetűnően dokumentálva legyen.

A közgyűlési termekbe is diszbe öltözött huszárok kísérik be a királyi biztost s megállanak az elnöki emelvény két oldalán.

A szcenikai rendezéshez a budapesti Rudnay-féle közgyűlés szolgál mintául.

Az alkotmányvédő-bizottság ülése.

Ma délután 6 órakor megint üléseztek az alkotmányvédők, ezúttal a „Bika” szálló kis termében. Kommunikét nem adtak ki, csupán azt sejtették, hogy a tisztviselőkről

volt szó ismét, amennyiben a közgyűlésen való megjelenésre szabad kezet engedtek nekik.

Arra nézve, hogy a városházák megjelennek-e a közgyűlésen és tiltakozni fognak-e a királyi biztos kiküldése ellen, nem szivárgott ki az ülésben bizonyosnak látszó hír.

Valószínű, hogy a leszerelés fináléjaként a városházák is megjelennek a rendkívüli közgyűlésen.

Március 15.

Debrecen polgársága!

1848 március 15-nek, a nagy tavasznak 58-ik évfordulóján ünnepelni hívunk.

Ünnepünk nemcsak a főiskola ifjúságának, hanem egész Debrecen városának ünnepe. Meglevenítoje a mult nagyságának, kifejezője a mult dicsőségének s milliók szivedobbanásába a mi szívünknek; ünnepe a hitnek, a nemzeti feltámadás s a közelgő új tavasz hitének.

Ünnepre hívunk Debrecen polgársága, akikkel jó-balsors között együtt imádkoztunk mindig a mi hánykódó hazánkért és akikkel együtt tettünk, ha tenni kellett. Ünnepre hívunk, ha az idők járása megnehezült is felettünk, ha fojtó a lég: hogy melegegdiék a szív az együtt érzésben s összeforriék az együttdobogásban. Legyen ez az ünnep nehez időkben is a nemzet erkölcsi ereje diadalának előünnepe. „Jelenjen meg ezen az ünnepen egész Debrecen népe, tegye megjelenésével nagygyá, imponzása.” Forrjunk össze ott szent lelkesedésben.

A Főiskola egyetemes ifjúsága nevében — mint évtizedek óta — most is a „Magyar Irodalmi Önképző Társulat” vette kezébe az ünnep rendezését, mint a márciusi ifjúság hagyományainak letéteményese. Csak arra kérjük mindazokat, akiket ez a fenséges ünnep egy táborba összehoz, hogy bármiként lángoljon a szív, bármennyire is elragadjon majd ezt a tábor a lelkesedés: annyira még se hagyja ragadtatni magát, hogy a hatalom kardja, mely talán ott lebeg felettünk, közénk lesujtszon. Ha ez megtörténne, nem lenne méltó ünneplésünk ahhoz a diadalmas naphoz, amelyen 58 évvel ezelőtt nem hullott egy szemernyi vér sem. Amikor erre különösen felhívjuk a polgárság figyelmét: ünnepségünk sorrendjét, mely a Kollegiumból indul ki, következőkben közöljük.

Gyülekezés délután 1/2 és 2 óra között a Főiskola udvarán.

I. D. u. 2 órakor a Petőfi szobornál:

1. Talpra magyar! Énekli: a Petőfi dalkör.
2. Emlébeszéd. Tartja: Kocsis János hittanhallgató, a M. I. Ö. T. elnöke.
3. Nemzeti dal. Irta: Petőfi Sándor, szavalja: Kürthi Károly hittanhallgató.
4. A Petőfi dalkör nevében a szobrot megkoszorúzza Borus Béla, alelnök.
5. Tavasz elmúlt. Énekli: a Petőfi dalkör.

II. Fél 3 órakor a Főiskola udvarán:

1. Himnusz. Énekli: a Főiskolai énekkar.
2. Emlébeszéd. Tartja: Bónis György, joghallgató.
3. Türogtón, harci dalokat zenekísérettel ad elő: Szemes Miklós, joghallgató.
4. Márciusi eskü. Irta: Ábrányi Emil, szavalja: Peleskei Sándor hittanhallgató.
5. Talpra magyar! Előadja: a Főiskolai énekkar.

III. Egynegyed 4 órakor a Szabadság szobornál:

1. Kossuth-dal. Ábrányitól, énekli: a Kossuth dalkör.
2. Emlébeszéd. Tartja: Kiss Endre, joghallgató, a „Debreceni Főiskolai Lapok” szerkesztője.
3. Alkalmi költemény. Irta és szavalja: B Kiss Pál joghallgató.
4. Csatadal. Hubarttól, énekli: a Munkás dalgylet.

5. A szobor megkoszorúzása az Egyetértés Dal-és Zene egylet által.

6. Honfi dal Gaáltól, énekli: az Egyetértés dalköre.

IV. 4 órakor a városháza előtt:

1. Himnusz. Énekli: a Városi dalárda.
2. Emlébeszéd. Tartja: Oláh Béla, joghallgató.
3. Nemzeti dal. Irta: Petőfi Sándor, szavalja: Varga Antal, hittanhallgató.
4. Szózat. Énekli a közönség.

A szabadság szobortól a városházáig tartó felvonuláson az „Egyetértés Dal-és Zeneköre” nek zenekara játszik.

Debrecen hazafias polgársága!

Jelenjete meg ezen az ünnepen mindannyian. Tegyétek fenségessé Boockay esztendejének 1906-nak március idusát, hogy legyen ez az ünnep nehéz időkben is a szabadság napja. március 15-nek fényes ünnepe.

Debrecen, 1906. március hó.

A főiskolai „Magyar Irodalmi Önképző Társulat” nevében az ünneprendező bizottság.

Este 7 órakor az „Arany Bika” szálloda dísztermében a Petőfi dalkör táncal egybekötött dalestélyt tart.

A fentebbiekkel kapcsolatban közöljük a következő felhívást:

Debrecen lakosságához!

A napokban a lapok útján arra kértük fel a város közönségét, hogy március 14 én este világítsa ki házai ablakait. Minthogy azonban arról értesültünk, hogy sokan minden hazafiatlan indok nélkül, nem tartván a mai szomorú időket örömtűzek gyújtására alkalmasoknak, nem lennének részesei az általános kivilágításnak, minthogy továbbá felhívásunknak teljes egészében való fenn-tartása esetén a hatóság oly nagymérvű zavargásoktól tart, melyek a különben teljes egészükben engedélyezett március 15-iki ünnepélyek betiltását vonnák maguk után, — mi pedig a szabadság napja évfordulójának imponzans megünneplését nem kockáztathatjuk, ennél fogva multkori általános kivilágítást kérő felhívásunkhoz nem ragaszkodhatunk s csak azt kérjük Debrecen lakosságától, hogy hazafiségát a március 15-iki ünnepségeinken való részvételével mutassa ki.

Debrecen, 1906 márc. 13.

Hazafias üdvözléttel

A kollegiumi ifjúság

márc. 15-i ünnepségeit rendező bizottság.

Az ifjúság saját körében és iskolái falai közt ülvén meg Március 15-ét, a város közönsége külön feladatául tekinti a kivilágítás imponzans méreteiben való eszközését. Az intézőség lapunk útján figyelmezteti a közönséget, hogy ki-ki pont félhét órakor este kezdje meg az ablakok kivilágítását. — A magunk részéről is támogatjuk a felszólítást, mert ugy ebben, mint mindenben, a mit a nemzet ez idő szerint cselekszik, födolog az eljárás egyöntetősége.

Az iparos-kör március hó 15 én délután 5 órakor az iparos-otthon dísztermében (Városi bérház II. emelet) hazafias emlékünneplést rendez. Az emlék ünnepély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a Munkás dalárda 2. Szabad előadás. Tartja Dr. Kun Béla jog tanár. 3. Zene. Előadja Kiss Béla zenekara. 4. Szavalt. Előadja Julow Jenő. 5. Hazafias dalok. Előadja a Munkás dalárda.

A helybeli izr. iskola március 15. emlékére tartandó ünnepélyének műsora: 1. Hymnus. Éneklik a növendékek. 2. Megnyitó beszéd Tartja: Kuti Zsigmond igazgató. 3. Petőfi Sándor, 1848. Szavalja: Fürst László. 4. Pósa Lajos, A szabadság napja. Sajó István. 5. Gáspár Imre, Március 15. Szavalja: Szántó Andor. 6. Rudnyánszki Gyula, A honleány. Szavalja: Fűredi Lili.

7. Farkas Imre, A vén cigány. Szavalja: Vizvári Rózsi. 8. Dal a hazáról. Éneklik: id. Kohn Irma, ifj. Kohn Irma, Klein Frida, Krausz Felicia, Róth Ilona, Deuts Piroška, Feldmann Jolán, Fűredi Margit, Bartha Julia, Emerich Olga, Herfersohn Olga, Kurocz Klára, Ernst Mártha, Kohn Margit, Fodor Élna. 9. Abrányi Emil, Mégis feltámad. Szavalja: Groszmann Jenő. 10. Cucor Gergely, Riadó Szavalja: Eckstein József. 11. Luby Sándor, Aldozatkészség a hazáért. Szavalja: Schwarz Rózsi. 12. Kuthi Sándor, Márciusi szele. Szavalja: Weisz Ilona. 13. Abrányi Emil, Mi a haza? Szavalja: Nagy Irén. 14. Mult Jelen. Jövő. Előadják: Békési Anna, Bodnár Emmy, Német Böske. 15. Szózat. Éneklik a növendékek. Kezdet: d. e. 9 órakor a fuiskola IV. oszt. termében.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— március 13.

A palotában nagy estély volt,
Kápráztató és csodaszép,
És összejött a dalidóra
Szokás szerint az uriné.
Minden zugát a palotának
Bűvös csillárfény űlte meg,
S a fényt százszorta visszaverték,
A drágagyöngyök s ékkövek.
Türkizek, gyémántok, smaragdok
Szikráztak, villámlottak, égtek,
S az asszonyok, akik viselték,
Mind egytől-egyik csodaszépek,
S folyt a beszéd erről meg arról,
S nyomán felcsendült vig kacaj,
Időnkint frissítőket hordott
Körül a fűrgő szolgál raj.

És ime — azt se tudni, hogy miért —,
Mélységes csönd lett hirtelen,
Mintha valami árny suhant vón
Végig a büszke termeken.
Csönd lett. Csak a szívek dobogtak,
De összedobbant valahány,
Kiki leszedte drága gyöngyét
És ékszerét egymásután.
Letette kiki a hazáért,
A menyit tőle ép telik,
— S hogy hazamentek, disztelen bár,
Sokkalta szebb volt mindenik . . .

Világítsunk.

— márc. 14.

Ma este városunk fényárban fog uszni, még a legszegényebb kunyhóban is fog egy méceses égni, jelöl, hogy sziveinkben szent lelkesedés honol.

Az eszme az ifjuság kebelében fogamzott meg s mindjárt is vízhangra talált.

Felkérjük tehát városunk polgárságát, hogy ma szerdán este ablakaikat világítsák ki.

A rendezőség tudatja, hogy a kivilágítás este 7 órakor fog kezdődni s tart 10 óráig.

Nyugodt lehet mindenki, hogy rendezés nem lesz, hol beteg van, nincsennek otthon, vagy lehetetlenségekbe ütközik a kivilágítás, ott nem lesz semmi bántódás, mindenki belátásából, tetszésétől függ, hogy és mint adjon érületének kifejezést az ünnepi este alkalmából.

Mert nagy napra virradunk holnap, nagy örömtűz fog holnap sziveinkben lobogni, március 15-ike a maga valódi fényében fog ragyogni.

Ma tehát előestélyén már szálljon meg bennünket a szent lelkesedés, gyujtsunk örömtűzeket, és világítsunk!

Világítsunk! de nem csak hogy ablakainkban ragyogjon a fény, de szívünket, lelkünket is a szent lelkesedés tüze töltse meg.

—6—

Frater Loránt Debrecenben.

— márc. 13.

Érdekes művészi eseményben lesz része a közel jövőben Debrecen város közönségének. Az édesen bus, szebbnél-szebb magyar nótáknak országosan ismert szerzője, a kiváló hegedűművész, a — csak nem rég — nyugalomba vonult honvéd huszár kapitány: Frater Loránt Debrecenbe jön és önálló hangversenyt ad. Sokan méltatták már a Frater Loránt kiváló művészetét, de talán senki sem találóbban, mint Bereik Árpád — a koszos magyar író. Bereik egy terjedelmes cikk keretében ír Fárterről. Izzó, fiatalos lelkesedés melegíti át a Bereik sorait. Sokszor hallotta már — írja — hegedűről felhangzani a magyar nótát, de a nemzeti érzésnek azzal a mindent magába olvasztó forróságával, ahogy a Frater hegedűjén sirt fel a nóta, — nem hallotta soha. — Ugy jellemzi Fratert az illusztris író, mint a magyar Géniusz egy messze időkből visszamaradt ragyogó hegedűjét.

Frater Loránt hangverseny körutára indul Amerikába, ahová fényes feltételek mellett kapott meghívást. Ezt megelőzőleg rándul le Debrecenbe, hová évek előtről kedves emlékek fűzik. Hogy a Frater Loránt hangversenye nagy érdeklődésre fog találni azt bizonyosra vesszük.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ág. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Magyarvédő egyesület.** Az országos gyász közepette sem csügged a magyar nő lelke. Tanúsítja ezt a magyar ipar védelmébe megindult mozgalom. A nők védő egyesületet óhajtván alakítani, tag gyűjtés céljából eddig is már gyűjtő ivatek vetek át: Kiss Áronné, Veressné Szathmáry Teréz, Várad Szabó Jánosné, Géresi Kálmánné, Balkányi Miklósné, Zrinyi Istvánné, Wesprény Zoltánné, Szávay Gyuláné, özv. Béressyné, Szücs Kálmánné, Szabó Kálmánné, Vargha Károlyné, Kovaliczkyne, Sesztináné, Muraközy Róza, özv. Vértési Lajosné, Fráter Erzs, Konez Ákosné, Tüdős Jánosné, Sassné, Kardosné, Nádeyné, Székely Ferenczné, Ungváryné, Dobieczy Sándorné.

— **Intézkedések március 15-ére.** Általános kegyelettel szándékszik megünnepelni március idusát Debrecen polgársága és fiatalisága. A nagy napon mindenütt megszólalnak a szív hangjai és a hazafiai érzés különös nyomatékot akar adni éppen ennek a mostani évfordulónak. — A törvénytelen kormány debreceni kis istenei ma már komolyan foglalkoztak azzal a gondolattal, hogy minő óvintézkedéseket kell alkalmazni hogy a hazafiai lelkesedés valahogyan megne sértse a darabont lelkiismeretet. Hírlik, hogy március idusának előestélyén, amidőn fénytengerben fog uszni az egész város, *katona-ság és csendőrség cirkál majd a városban.* Másnap ugyancsak katonával és csendőrral lehet találkozni mindenütt az utcákon. — Mihelyt a legcsekélyebb zavargást fogják észlelni, közbelép a hatalom fegyvere és szigorú megtorlással él. A részletes intézkedéseket holnap délelőtt állapítják meg a királyi biztos és Dr. Vaday id. főkapitány.

— **A debreceni Helyi Vasut** részvénytársaságnak az 1905. évre vonatkozó zárszámadását vettük. A Helyi Vasut múlt évi bevétele 198.143 k. 55 f., kiadása 176.206

k. 13 f. volt, az eredmény 21.937 k. 42 f. Ennek következtében az előző évi 14 k. helyett csupán 6 k. osztalék esett egy részvényre, a mely visszaesést az igazgatósági jelentés ekként magyarázza meg:

„A visszaesés oka zárszámadásainkból könnyen megállapítható. Egyrészt a teherforgalomnak több mint 2000 waggonnal való kisebbedése, másrészt pedig — különösen — a személyforgalom javítása érdekében be-rendezett sűrű járatok okozta többletkiadás voltak azok a tényezők, melyek a visszaesést előidézték. A személyvonatok sűrűbb járatása nem hozta meg a személyforgalom megfelelő arányban való emelkedését. Minthogy ennél fogva a személyforgalmi bevételeknek a tetemesen nagyobb kiadásokhoz való aránya jóval kedvezőtlenebb lett, nyilvánvaló, hogy a személyvonatok sűrűbb járatásával tett kísérlet társaságunknak jelentékeny anyagi áldozatába került. Ez a tapasztalat jövő intézkedéseinkben minden-esetre nagy óvatosságra kell, hogy intsen.”

A Helyi vasut 1905 ben 956.850 személyt szállított, beleértve a bérlet- és személyjegyeket is. Teherszállítás volt a malom részére 6418 kocsiban 641.358 mm., egyesek részére 1737 kocsiban 167.937 mm. A megelőző évvel szemben a kevesbbedés 212.872 mm. Az igazgatóság bejelenti, hogy a Helyi vasut hatvan-utcai vonalának telepén az Alföldi Takarékpénztár részére 21000 k. költséggel raktárt építtetnek.

— **Adományok a V. H. O. Sz. javára.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének szegedi központjához az ország legkülönbözőbb részeiből érkeznek naponta adományok, melyek örvendetes bizonyosságul szolgálnak arra, hogy a magyar társadalom méltányolni tudja a saját munkásainak küzdelmes és becsületes munkáját és lekötelező áldozatkészséggel járul hozzá a V. H. O. Sz. segélyalapjának gyarapításához, mely alpból évenként igen sok beteg és állás nélküli hirlapíró nyer a szükség mértékéhez képest, anyagi támogatást. Ujabban a pécsi hirlapírók Lenkei Lajos elnöke mellett, fényes sikerű bohém estélyt rendeztek a V. H. O. Sz. javára és az estély tisztá jövedelme fejében 390 kor. 50 fillért küldtek a központi pénztárba. Adományoztak még a szövetség céljaira: a Pécsi Takarékpénztár 100 korona, a Győri Hirlap szerkesztősége 50 korona, a Torontálmegyei Takarékpénztár és Hitelbank (Nagybecskerek) 50 korona, a Budapesti Artista Egyesület 20 koronát.

— **Tolvaj takarítónő.** Ismeretes az a nagyszabású lopás, melyet mintegy másfél hónappal ezelőtt követett el Gorecky csendőr főhadnagy kárára Budai Jánosné Arany János-utca 24. szám alatti lakos, egy kőműves mester felesége. A tolvaj asszony — mint annak idején megirtuk — huzamosabb ideig takarítónője volt a főhadnagyéknak és teljesen megbiztak benne. Így történhetett meg aztán, hogy visszaélve a bizalommal álkulcs segítségével lassanként több ezer korona értékű ruhaneműt eltüntetett a főhadnagyé ruhaszekrényéből. Mikor pedig már tartott attól, hogy a tolvajlásra rájönnek, hogy bűnét elpalástolja felgyújtotta a ruhaszekrényt. Ez okozta aztán a vesztét, mert a tüzet idejekorán észre vették, eloltották és ekkor kiderült a lopás. A gyanu alapján ellene megindított vizsgálat csakhamar megállapította, hogy a tolvajlást ő követte el. A megtévedt asszonyt tettéért ma vontá felelősségre a kir. törvényszék, mely lopás bűntettében mondva ki bűnösnek, 1 évi fogságra ítélte.

— **Elverte a menyasszonyát.** Akaratán kívül pottyant bele Sütő István kabai legény a vőlegénységbe. Nem akart ő nő-sülni, még kevésbbé akarta Varga Mariska falubeli leányt elvenni, de hát végre is nem szerzetesnek született és szerencsétlenségére

olyan kényes helyzetbe került a Varga leánnyal, hogy vőlegényé kellett lennie. De semmikép sem tudott a kényszerüségbe beletörődni, tehát menekült. Elment Nádudvarra a bátyjához, abban a reményben, hogy így elkerüli a kelletlen vőlegényi állapotot. De ma reggel kellemes meglepetés érte. Beköszöntött hozzája a kedves menyasszonya és anyósa. Süttö annyira megörült a látogatásnak, hogy kiparancsolta őket a házból, mikor pedig erre gorombáskodás lett a felelet, akkor felkapott egy széket és azzal úgy fejbe vágta szeretett menyasszonyát, hogy azt menten elborította a vér. Így anyakönyvvezető helyett a csendőrséghez ment a szomorú menyasszony és megesküdt, hogy holtáig nem feleli a szenvedett csapásokat. A verekedő legény ellen megindították az eljárást.

— **Irodalmi estély.** Máramaroszigetről jelentik, hogy a Szilágyi István kör e hó 11-én érdekes irodalmi estélyt rendezett, a melyen Zilahi Gyula, a debreceni színház igazgatója is közreműködött két humoros előadással. Keller János piarista igazgató felolvasást tartott, Szegedy Miklós verseket szavalt és Lengyel Sománé zongorázott. A sikerült estély után Zilahi tiszteletére bankett volt.

— **A kivándorlás korlátozása.** A belügyminiszter a kivándorlók igazoló jegyeinek kiadását rendeleti úton kivette a törvényhatóságok jogköréből. Az eddigi gyakorlat szerint ugyanis az ilyen igazoló jegyeket, amelyek bizonyos esetekben az utlevelet pótolják, a törvényhatóságok adták ki. A belügyminiszter rendelete szerint az igazoló jegyek is ezentúl a belügyminisztértől kéréndők.

— **Meglopta a gazdáját.** Veisz Márton Széchenyi utca 36 szám alatti lakos a napokban feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta 20 korona készpénzét és 80 korona értékű aranyláncát. Dobos rendőrbiztos kinyomozta, hogy a lopást a károsult Takács Kati nevű cselédje követte el, akinél az arany láncot meg is találták. A pénz nagyobb részét azonban már elköltötte. A tolvaj leány ellen megindult a büntető eljárás.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubéjárataival levő kiakatban.

x **Alföldy Károly** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam március hó 18-án vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik meg. — Beiratkozní bármely időben lehet Péterfia-utca 2. szám. Bostonra különórák vehetők. 149-5-3.

x **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle célszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparú különlegességeket mint most. Mentze Henrik** újdonságok áruháza teljesen feloszlí Piac és Szent Anna-utca sarkán, a rak-táron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. **Berendezés és a portálé** eladó. 140-x-7.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csúsz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerár. 107-x-10.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz** Ferenc gyógyszerárán, Piac-utcán.

x **A széchenyi kertben az állomás** hoz harmadik, 2000 négyszögöl kert, fele szőlővel ültetve, fele veteményes, lakóházzal együtt 8400 koronáért eladó, értekezhetni a csősznél.

x **Ujítás képkeretekben.** Üzletben a legmodernebb képkeretek készítettnek aquerellek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kirakatonban kiállított rámak megismerésére b. figyelmét. **Pongrácz Géza** papirgyári rak-tára a Bika szálloda mellett.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Márciusi szellő lengedez . . .

Az egyetemi ifjuság tüntetése.

(Fővárosi tudósítónktól)

— márc 13.

Parázs kis tüntetést rendezett ma délelőtt az egyetemi ifjuság a tudományegyetem központi épülete előtt. Tudósítónk a tüntetés lefolyásáról a következőket jelenti:

Ma reggel becsukták az egyetem kapuit és az egyetemi tanács február 23-iki rendelete folytán csak azt bocsátották be az egyetem épületébe, a ki felmutatta a lecke-könyvét. Délelőtt 11 óra tájban az egyetem szerb utcai kapuja előtt mintegy 100-150 egyetemi hallgató gyűlt össze, akik követelték bebocsátásukat index nélkül. Óriási lármában, abcugolásban törtek ki az ifjak, közben a Kossuth nótát énekeltek.

A rendőrszem értesítette a tüntetésről a IV. kerületi kapitányságot és a főkapitányságot, ahonnan egy szakasz lovas és egy szakasz gyalogos rendőr vonult ki.

Közben egy asztalt vittek el az egyetem mellett. A fiatalság az asztalt megrohanta, kitorpte a lábát és ezekkel *ostromot intézett az egyetem kapuja ellen. Az ablakok csőrömpölve hulltak alá.*

Erre Jeszenszky Gellért rendőrkapitány felszólította Millekker Rezső bölcsésztanhallgatót, aki az ifjuság vezetője volt, hogy az ifjakat eloszlatásra szólítsa fel. Millekker a kapitány szemébe nevetett. Jeszenszky erre kiadta a parancsot a tömeg eloszlatására. Az ifjak sipolással, lármával, abcugolással fogadták a rendőröket. Közben a Kossuth nótát énekeltek, majd *dobalódní kezdtek.* A rendőrök erre az ifjak köré vonultak és eloszlatni akarták a tömeget.

Ekkor megjelent az egyetem előtt Balog Jenő egyetemi tanár, volt dékán és felkérte a rendőrkapitányt, hogy távolítsa el a rendőröket az egyetem elől. Jeszenszky eleget tett a tanár kívánságának. Balogh ezután beszédet intézett az ifjakhoz. Közölte velük, hogy mára beszüntették az előadásokat, holnap rektori szünnap lesz és holnapután megünnepelhetik március 15-ét. Nyugalomra intette végül a fiatalságot. Az ifjak megélték a tanárt, s elénekeltek a Kossuth nótát, azután széjjel-oszlottak.

A rendőrség a Szerb utcában egész délelőtt készenlétben maradt. Eloszlatás közben a rendőrség három ellenszegülő ifjút elfogott. Ezek Millekker Rezső,

akit 100 koronára, Schneider Gyula és Éitele Ferenc joghallgatók, akiket 50-50 korona pénzbírságra ítelt a IV. kerületi kapitányság.

Az ifjuság nagyobb számmal a délután folyamán ismét összegyűlt és a régi parlamentbe vonult, ahol gyűlésezni akart, de a tanács ezt nem engedte meg, mire az ifjak az egyetemi kertbe vonultak. Ott azonban a rendőrség már várt rájuk és *szétverte őket.* A tüntetők közül három ellenszegülő letartóztattak.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda márc. 14: „Józi“. Bohózat. (C)
Csütörtök, márc. 15: „Március idusa“ szaválja: J. Csáder Irén. — Ezt követi „Hunyadi László“ Opera. Ünnepi előadás. (A)
Péntek, márc. 16: „Gül baba“. Operette. (B)
Szombat, márc. 17: „Hamlet“. Tragédia. (C)

Józi.

(Molnár Ferenc vigjátéka. A mai bemutató.)

Ha a nézőtőren előadás után megállapítják, hogy nagyon jól mulattak, felesleges a szerző rovására írni, hogy ugyanabban a pillanatban megkérdezte mindegyik a szomszédját, hogy tulajdonképen miről is volt itt szó három felvonás alatt?

Bohó ábránd volna logikai összefüggésű cselekményt, a kiindulás pontjával szolgáló valószínű képtelenséget és arra épített láncolatot keresni olyankor, amidőn a szerző nyilvánvalóan azzal a tendenciával dolgozik hogy mulattatni akar és semmi mást. Ha pedig sikerült néhány derűs percet szereznie, nyugodt lélekkel hallgathat a gáncs és a dramaturgia minden fegyvere, mert végeredményében ráolvassa a szerző:

— Vallja be, tisztelt kritikus ur, hogy én is jól mutattam!

Nos hát, — nem lehet letagadni, — Molnár Ferenc ma bemutatott bohózata sok derűs percet szerez annak, aki könnyű szívet átengedi lelkét a szerző csillogó, humorának, csapongó képzeletének és nem kutat sem cselekmény, sem logikai valószínűség után.

A bohózat lelke a Józi gyerek. Vátszott rossz, kölyök, ám a szíve mélyén a gyermeki kedély ama önkénytelen igazságszeretével, amely a csalafutaságból kihámozza az érdeket és ugyancsak önkénytelenül meg-husit mindent, — rosszat akar, de jót csinál.

Vajjon nem-e sikerült volna Csongrádné pokoli terve, ha a Józi gyerek nem hallgatja ki a titkos beszélgetést és nem zavar össze mindent úgy, hogy még a kitűnő vizsgálóbíró, Csongrády sem tudta megtalálni azt a bizonyos vörös fonalat?

A gyermek az őrzője, a nemtője mindennek. A vátszott, rossz fiú, aki bosszúságokat okoz az édes mamának, de azért csókolnivalóan bájos és a bűnös világ szemében megdöbbenően mocskotalan, hótiszta lelkű. Édes Istenem — mennyivel több házasságtörést követnének el az emberek, ha nem őrizné a családi becsületet önkénytelenül két ártatlan, gyermeki szem!

Kis méretekben, bohózat keretében tanítja ezt Molnár Ferenc. Nem tételen, csak úgy odavetve, halaványan körvonaloza.

A cselekmény érdektelen.

A szereplők mindegyike nagy buzgalmat fejtett ki, hogy a darabot sikerre vigye. J. Csáder Irén, Markovics Margit Szabó Irma és Szakácsné igen jól illeszkedtek be a vigjátéki milióba. Szakács, Ternyei, Polgár, Sarkadi és Deési a szokott művészettel oldották meg feladatukat. Szabó Gyula egy zongora-zseni szerepében nagy haladásról tett tanubizonyosságot.

Szándékosan legutoljára szóljon a sziv ismerése Zilahi Palkónak, a direktor fiacskájának, a ki a címszerepet adta. Nevetséges volna arról zengedezni, hogy nagy tehetséget árult el. — Gyermekek volt egészen, sallang és cicoma nélkül és ezért ragyogott a nézőtér minden anya szeméből Zilahiné felé — könny és irigység.

A nézőtér egészen megtelt és mindvégig pompásan mulatott.

A második felvonás boszorkányos sváb lakóháza általános feltűnést keltett.

A darabot holnap megismétlik.

(b. e.)

* **Józsai.** Másodízten mulat holnap este a közönség Molnár Ferenc pompás bohóságán. Természetesen az érdeklődés fokozottabb Zilahi Pali fellépése iránt, a melylyel a fiu olyan természetes bájjal mutatja be a gyermekvilág e különleges típusát a rakoncátlan, elkényesztetett pesti gyerkőcöt.

* **Órnagy ur.** Ezen a héten kerül bemutatásra a vigszinbáz állandó repertoár darabja az Órnagy ur. Zilahi Gyula igazgató játssza el a nagyszerű újdonság címszerepét, a melyben művészi egyéniségének újabb oldaláról fogjuk Zilahyt megismerni. Az Órnagyurban hálás szerepe van Almási Lóának, Békésnek, Ternyeinek, Arday Idának stb.

Ingyen forgalma Debrecenben.

Afonyi István és neje veszik a debreceni 9184 sztkvben foglalt 1 hold 562 négyszögöl ujosztású földet Geréby Páltól 1729 kor. 60 fillért.

Lisenstein Józsefné Vaskó Teréz veszi a debreceni 4699 sztkvben foglalt 498 négyszögöl tégláskerti szőlőjét Szücs Ferencet illető fele részt 200 kor.

Bundi Sándor és neje veszik a debreceni 3156 sztkvben foglalt Teleki utca 7. sz. házat Borsy Lajosnéól 17000 kor.

Benedek Sándor és neje veszik a debreceni 2652 sztkvben foglalt Késes-utca 58 sz. házat Kis Józseftől 1200 kor.

Kopányi Dávid és neje veszik a debreceni 6153 sztkvben foglalt 8 hold 100 négyszögöl ondódi földet Halász Sándor és nejétől 8000 kor.

Tar Gábor és neje veszik a debreceni 1229 sztkvben foglalt Homok utca 87. sz. háznak fele részét kiskoru Tar Gyula és társaitól 8000 kor.

Forgács Lajos és neje veszik a debreceni 6537 sztkvben foglalt 236 négyszögöl csapókerti szőlőt Fehértől István és nejétől 1300 kor.

Batiz József veszi a debreceni 7251 sztkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Geréby Páltól 420 kor.

Hidgyed Zsigmond és neje veszik a debreceni 7286 sztkvben foglalt 100 négyszögöl homokkerti szőlőt Balajti Elek és nejétől 2700 kor.

Vedres János és neje veszik a debreceni 9192 sztkvben foglalt 303 négyszögöl ujosztású földet Halász Bálinttól 606 kor.

TAVIRATOK.

Leégett szeszraktár.

Máramarossziget, márc. 13. Huszton e hó 10-én a szeszraktár és a szeszgyár leégett.

Havazás Máramaros megyében.

Máramarossziget. Felsővisón egy héttel ezelőtt mintegy méter magas hó esett, mely a farkasokat felbátorította és egészen a falu határáig jöttek, a hol egy pásztorflut is megtámadtak, de a segítségére sietett lakosság megmentette. A nagy hó következtében a hegyközi utak járhatatlanok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, márc. 13.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát kielégítő, vételkedv javult. Tartott irányzat mellett 20,000 méter-mázsa került forgalomba közben 5 fillérrel magasabb árak mellett. — Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: hideg és szeles.

Buza áprilisra	16.68—70.
Buza májusra	16.56—58.
„ októberre	16.52—56.
Rozs áprilisra	13.66—68.
„ májusra	13.34—40.
Zab áprilisra	15.64—66.
„ októberre	12.54—56.
Tengeri májusra	13.70—72.
„ júliusra	13.88—90.
Repceaugusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

Z. H. Köszönet.

Érdeklődő. Az 1848—1849-iki országgyűlés debreceni időzéséről a „Debreceni Ellenőr” 1893. vagy 1894-iki évfolyamában talál hosszabb cikksorozatot.

B. K. Ugy látszik, hogy Önt nem annyira sértett önérzete, hanem alszéggyen mozgatja. Ön hibázott először, tegye meg bacsületesen a kiegészítés első lépését. Ha valaki sértett, azt jóvá kell tenni, saját önérzetének kielégítése kívánja azt és csupán alszéggyene tartja vissza. Uri ember sohasem késik hibája megkorrigálásától. Furcsa önérzet, a mely elviseli azt a tudatot, hogy igaztalanságot elkövetni bátor volt, de gyáva akkor, a mikor a jóvátételt diktálta a méltányosság!

Városi Színház.

Bérlet 138. szám (O)

Szerda, 1906. évi március hó 14-án:

Ujdonság! Itt másodsor: Ujdonság!

JOZSI.

Eredeti bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Dr. Sebő, ügyvéd	— —	Ternyei Lejos.
Dr. Verpeléti, orvos	— —	Szakács Andor.
Csongrády	— —	Deési Alfréd.
Csongrády	— —	J. Csáder Irén.
Lajos bácsi	— —	Győre Alajos.
Tóthné	— —	Markovits M.
Attila, zongora tanár	— —	Szabó Gyula.
Miczi	— —	Szabó Irma.
Koller	— —	Polgár Sándor.
Poldi, fia	— —	Sarkadi Vilmos.
Józsai	— —	Zilahi Pali.
Józsai dadája	— —	Szakácsné.

Holnap, oszütörtökön, március hó 15-én:

M Á R C I U S I D U S A.

Szaválja: J. Csáder Irén. Ezt követi:

Hunyadi László.

Opera.

Magyar Állam Vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárád felé —	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz. —	este	8	24	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f. —	d. u.	4	36	
	m. á. vasúttól	reggel	5	35
	vásártérről —	reggel	5	44
	m. á. vasúttól	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	vásártérről —	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	m. á. vasúttól	d. u.	11	11
felé	vásártérről —	d. u.	11	20
	m. á. vasúttól	d. u.	4	41
	vásártérről —	d. u.	4	54
	m. á. vasúttól	este	7	—
	vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16	
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Épestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29	
Budapest—Nagyvárád f. gyors	este	6	40	
Budapest—Nagyvárád felől —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárád felől —	d. u.	3	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57	
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11	
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43	
Szatmár felől — — —	este	8	04	
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31	
	vásártérről —	reggel	7	33
	m. á. vasúthoz	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	este	6	32
H.-Böszörmény	m. á. vasúthoz	este	6	28
felől	vásártérről —	d. u.	8	29
	m. á. vasúthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs—Polgár felől m. á. v.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

309—1906. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. bíróságnak V. 1655/12 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gara és Blau cég részére Weinberger Bernát debreceni lakostól 814 kor. 34 fill. tőke, ennek 1901. évi február hó 4 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 315 kor. 60 fill. perköltés erejéig 1903. évi december hó 16-án bírósággal lefoglalt és 1447 korona 60 fillérre becsült butorok és borokból álló ingóságok 1906. évi március hó 23-án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Debrecenben Széchényi u. 8 sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi február 26-án.

Bódogh Zs.

bírói kiküldött.

Magyar

gyártmányu cikkek.

Kardos László

üzletében,

DEBRECEN, Kossuth-utca 9 szám.

Valódi szepességi ebédlő terítékek, damaszt, rojtos és áttört **törülközők.** Ágynemű **csinvatok** kiszabva és méterszámra. Fehérnemű, párnahaj, paplan és olcsó lepedő, fehérített **lenvásznak.** Mindenfaj **törölők** és **rétes abroszok.** **Szőnyegvédők** stb. stb. **Besztercebányai szoba és ló-pokrócok.** **Nagybecskereki szőnyegek.** **Rózsahegy** pamut **vásznak,** **tok szövetek** **kék vászon** (gépész és munkás ruhára.) **Iglói pamut vásznak,** **fehér pike** és u. n. **szerb-vásznak.** A híres **szekes fehérvári ruha kartonok** és sima **kötény vásznak.** **Gömöri kendervásznak.** Helybeli készítményű **cérnagombok,** **selyem paplangombok** és **fa függőnytartók.** **Mezőberényi törölők** és **abroszok.** Kötött gyermek **ujjasok** és **fejkötők.** **Saját készítményű** női, férfi és gyermek **fehérműek** **afrik és lószőr matrácok,** **cloth gyapju satin** és **selyem paplanok.**

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,

Boxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szálakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sarkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemben, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnagyobb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedése Debrecen, Kossuth-utca.

Eladó házas telek.

Bethlen utca 39 sz. a. házas telek nagy kerttel együtt eladó. Értekezhetni dr. Irinyi István ügyvéddel. Debrecen. Arany János-u. 4 sz. a.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.
a szőlészeti kincse.

A **phyloxera**nak ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagyenyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

Virágüzlet áthelyezés.

Szivesen hozom a n. é. közönség tudomására, hogy

virág-üzletemet

dusan felszerelve a régi helyiségbe — a felépült Steinfeld-házba (**Piac-utca 59.**) helyeztem át.

Mikor erről a tisztelt közönséget értesítem, kérem továbbra is szives pártfogásukat.

Debrecen, 1906 március 4.

144-3-3.

Janatka Alajos.

műkertész és virágkereskedő.

Első debreceni ernyőgyár.

A tavaszi és nyári időnyire

ajánlom dus választékú saját készítményű raktáromat

eső- nap- és csipke-ernyőkben

dus választék, olcsó, szolid árak mellett.
Javitások és áthuzások gyorsan elkészíttetnek.

Merkler Soma

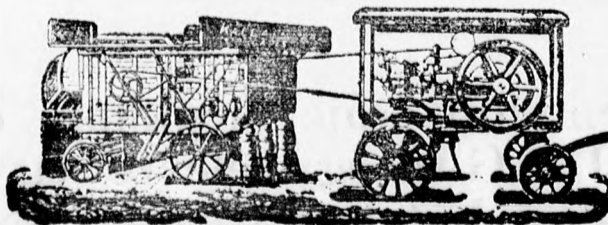
Ernyőgyárban. 134-10-4

Debrecen.

Piac-utca 50. Szent-Anna-u sarkán.

A világ legjobb cséplőkészletei.

Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül származású gépek között is használhatók.

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecskendező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villanyos gyújtású benzinkomobíli cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos címre figyelni! **Kállay F. és Tsa, Budapest, Nagymező-u. 37-39.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és legtokéleteesebb motor-cséplőkészleteit,

valamint a legtokéleteesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok** ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Ne

Tessék

Mutatványszámot

Kérni !

mert a ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget AZ UJSÁG politikai napilapra április hó 1-től számítva, annak azonnal megindítjuk a legjobb magyar lapot :

AZ UJSÁG-ot,

de az előfizetést csak április hó 1-től számítjuk. — Előfizetési árak :
Egy hónapra 1 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, félévre 14 korona, egész évre 38 korona.

Az Ujság

Gyönyörű

Húsvéti

Ajándékát :

„AZ UJSÁG ALBUM”-át.

Az Ujság minden előfizetője megkapja 75 fillér portó beküldése ellenében, a ki AZ UJSÁG-ra egy félévre egyszerre, negyedévenként vagy havonként, de félévi kötelezettséggel előfizet.

Megrendelési cím : **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, **Budapesten,**

VII., Kerepesi-ut 54 szám.